

**ZESZYT NAUKOWY WSG W BYDGOSZCZY
5/2013
SERIA: EKONOMIA**

STANISŁAW FEL

Specyfika ujęcia wolności ekonomicznej w myśli społecznej Jana Pawła II

Zarys treści: Kwestia wolności gospodarczej jest rozpatrywana na gruncie wielu nauk i brana pod uwagę w kształtowaniu modeli gospodarczych. Realizacja wolności gospodarczej ma miejsce w społecznej gospodarce rynkowej, której program określany jest jako „program odpowiedzialnej wolności”. W myśli społecznej Jana Pawła II mowa jest o nowym modelu, w którym będzie zagwarantowana wolność pracy, przedsiębiorczość, uczestnictwo oraz zabezpieczenie podmiotowości społeczeństwa. Kwestię „humanizacji pracy” można dostrzec w nowoczesnych płaskich systemach organizacji pracy. Problem wolności ekonomicznej sprowadza się do wykorzystania rozwiązań uwzględniających godność osoby ludzkiej.

Słowa kluczowe: wolność gospodarcza, nauczanie Jana Pawła II, gospodarka – definicje, wolność formalna i materialna, humanizacja pracy.

Specificity of economic freedom perspective in the social thought of John Paul II

Abstract: The issue of economic freedom is examined on the bases of many sciences and taken into account in the development of economic models. The implementation of economic freedom takes place in a social market economy, the program of which is defined as “the program of responsible freedom.” The social thought of John Paul II refers to the new model, which will guarantee the freedom of labor, entrepreneurship, participation and security of society subjectivity. The issue of “humanization of work” can be seen in modern flat systems of work organization. The problem of economic freedom comes down to the use of solutions which take into consideration the dignity of the human being.

Keywords: economic freedom, the teaching of John Paul II, the economy – definitions, formal and material freedom, humanization of work.

JANINA GODŁÓW-LEGIĘDŹ

Gospodarka rynkowa i liberalizm w świetle encyklik Jana Pawła II

Zarys treści: Choć Kościół sformułował swoje stanowisko wobec dwóch alternatywnych modeli gospodarki: kapitalizmu i socjalizmu, to należy uznać je za niejednoznaczne. Stanowisko Kościoła akceptuje zarówno socjalizm, jak i liberalizm jako ideologie, które mogłyby stanowić podstawę ustroju społecznego zapewniającego postęp gospodarczy służący godności osoby ludzkiej. Stanowisko Jana Pawła II w kwestii wyboru modelu gospodarczego jest jednak bardziej zbliżone do liberalizmu z poparciem gospodarki rynkowej oraz rolą państwa w tworzeniu struktury instytucjonalno-prawnej rynku. Jak pisał Jan Paweł II, społeczna nauka Kościoła stanowi kategorię niezależną i nie jest „trzecią drogą” między liberalnym kapitalizmem i marksizmem. W wielu aspektach interpretowanie koncepcji społecznej Kościoła w kategoriach „trzeciej drogi” – liberalizmu konserwatywnego – wydaje się jednak słuszne.

Słowa kluczowe: społeczna nauka Kościoła, stanowisko Jana Pawła II a ustrój społeczno-gospodarczy, liberalizm konserwatywny, encyklika Centesimus annus.

Market economy and liberalism in the light of the encyclicals of John Paul II

Abstract: Even though the Church has formulated its position on the two alternative models of the economy: capitalism and socialism, this position should be considered ambiguous. The position of the Church accepts both socialism and liberalism as an ideology that could form the basis of the social system ensuring economic progress that serves the dignity of a human being. The position of Pope John Paul II in the choice of economic model seems to be closer to liberalism, with the support of the market economy and the role of the state in creating the institutional and legal structure of the market. As John Paul II wrote, the Church's social doctrine is an independent category and does not constitute the "third way" between liberal capitalism and Marxism. Nonetheless, in many respects, the interpretation of the Church's social concept in terms of the "third way" – conservative liberalism, yet seems to be right.

Keywords: the social teaching of the Church, the position of John Paul II and the socio-economic system, conservative liberalism, the encyclical Centesimus annus.

AGNIESZKA JERAN

Jan Paweł II o pracy człowieka a sytuacja współczesnego pracownika w świetle literatury polskiej

Zarys treści: Praca ludzka pełni w życiu człowieka ogromną rolę. Ujęcie znaczenia pracy w nauczaniu Jana Pawła II jest wielowymiarowe, obejmujące aspekt ekonomiczny, personalistyczny, dialogiczny i religijny. Liczne rozbieżności pomiędzy myślą ekonomiczną Jana Pawła II a rzeczywistością mają miejsce przede wszystkim w wymiarze ekonomicznym. Jako odzwierciedlenie podać można istnienie bezrobocia oraz kwestie związane z elastycznym rynkiem pracy, jak np. „przerzucanie” części kosztów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na pracobiorców. Praca powinna przyczyniać się do rozwoju osobistego człowieka, zaspokajania poprzez pracę potrzeb wyższych – samorealizacji, uznania czy szacunku.

Słowa kluczowe: praca ludzka w różnych wymiarach (wymiar ekonomiczny, personalistyczny, dialogiczny i religijny), płaca (wynagrodzenie pracy), społeczny podział pracy, etos zawodowy, miejsce pracy.

John Paul II on human labor with reference to the situation of a modern employee in the light of Polish literature

Abstract: Human work plays a large part in human life. Recognition of the importance of work in the teaching of John Paul II is multidimensional. It covers the economic, personalistic, dialogical and religious aspects. Numerous discrepancies between the economic thought of John Paul II and reality occur mostly in economic terms. In order to prove the point it is critical to specify the existence of unemployment and the issues of a flexible labor market, such as transferring part of the costs associated with doing business to employees. The work should contribute to the personal development of human being and to satisfying higher needs – self-actualization, esteem or respect.

Keywords: human labour in different dimensions (economic, personal, dialogical and religious), pay (wage labour), the social division of labour, professional ethos, workplace.

WIESŁAW PIĄTKOWSKI

Kwestie ekonomiczne w pismach Jana Pawła II a współczesna ekonomia

Zarys treści: Myśl ekonomiczna Jana Pawła II w wielu aspektach pozostaje zgodna, w wielu jednak rozbieżna z głównymi nurtami współczesnej ekonomii. Zasada „pierwszeństwa pracy nad kapitałem” stoi w sprzeczności ze szkołą neoklasyczną. Kolejne różnice mają miejsce w rozważaniach nad rolą państwa w gospodarce. W kwestii istotnej roli państwa w tworzeniu „zadowalającego poziomu zatrudnienia” nauczanie Jana Pawła II jest zgodne z ekonomią keynesowską. Poglądy ekonomiczne Jana Pawła II w wielu kwestiach pokrywają się z ekonomią społeczną. W aspekcie udziału państwa w gospodarce nauczanie Jana Pawła II zgodne jest również z instytucjonalizmem. Naukę Kościoła Jan Paweł II traktuje jako „kategorię niezależną”, której celem jest wyjaśnianie ludzkiej egzystencji poprzez badanie jej zgodności z nauką Ewangelii o człowieku.

Słowa kluczowe: nauczanie Jana Pawła II, współczesna ekonomia (szkoła neoklasyczna, ekonomia keynesowska, ekonomia społeczna, instytucjonalizm), praca i kapitał, podział dochodu społecznego, efektywność gospodarki rynkowej, rola państwa w gospodarce.

Economic issues in the writings of John Paul II versus the modern economy

Abstract: The economic thought of John Paul II in many respects remains congruous with the main issues of modern economics, but not with all of them. The principle of “the priority of labor over capital” is at odds with the neoclassical school. Other divergence takes place in the consideration of the role of the state in the economy. Regarding the significant role of the state in creating a “satisfactory level of employment”, the teaching of John Paul II is consistent with Keynesian economics. Economic views of John Paul II also coincide with the social economy in many respects. With reference to state participation in the economy, the teaching of John Paul II is also consistent with institutionalism. Teaching of the Church is treated by John Paul II as an “independent category”, which aims at explaining human existence by examining its conformity with the Gospel’s teaching on human being.

Keywords: the teaching of John Paul II, modern economics (neoclassical school, Keynesian economics, social economics, institutionalism), labor

and capital, the distribution of social income, the effectiveness of a market economy, the role of the state in the economy.

MIECZYŚLAW POBORSKI

Antykapitalistyczna czy antykomunistyczna. Myśl społeczna Jana Pawła II

Zarys treści: W nauczaniu społecznym Kościoła znajdują się liczne rozważania na temat właściwego ustroju państwa. W encyklice społecznej *Centesimus annus* Jan Paweł II rozstrzyga alternatywę państwo – rynek. Papież pisał, że Kościół uznaje pozytywny charakter rynku jako zasadę wolnej kapitalistycznej gospodarki, potępiając jednocześnie system socjalistyczny z prymatem centralnie zarządzanego państwa. Myśl ekonomiczna Jana Pawła II nie pozwala jednak całkowicie jednoznacznie rozstrzygnąć kwestii państwo – rynek. Jak pisał Jan Paweł II, nie opowiadając się za żadnym z modeli, rynek nie jest remedium na wszystkie problemy, jest zatem konieczny cały zespół działań, które muszą być rozwiązywane przez państwo.

Słowa kluczowe: kapitalizm i komunizm w nauczaniu społecznym Kościoła, koncepcja pracy- -kapitału Jana Pawła II, encyklika społeczna *Centesimus annus*, państwo – rynek.

Anti-capitalist or anti-communist approach? Social thought of John Paul II

Abstract: There are numerous deliberations about the proper system of the state in the social teaching of the Church. The social encyclical *Centesimus annus* by John Paul II resolves a state – market issue. Pope wrote that the Church recognizes the positive nature of the market as the principle of free capitalist economy, while condemning the socialist system of centrally managed state primacy. The economic thought of John Paul II does not allow to resolve the state-market issue explicitly. As John Paul II wrote, not opting for any of the models, the market is not a remedy for all the problems; however, there is a necessity of the set of actions that need to be applied by the state.

Keywords: capitalism and communism in the social teaching of the Church, the concept of labor capital of Pope John Paul II, social encyclical *Centesimus annus*, the state – the market.

MATEUSZ WALASEK

Idee społeczne Jana Pawła II a chrześcijański liberalizm Mirosława Dzielskiego

Zarys treści: Nauczanie społeczne Jana Pawła II zostało w wielu aspektach odzwierciedlone w dorobku Mirosława Dzielskiego, który znany był w literaturze z próby szukania wspólnych płaszczyzn liberalizmu i chrześcijaństwa. Twórczość Dzielskiego była inspirowana nauczaniem papieskim w omówieniu zagadnienia pracy ludzkiej, jak i w kwestii wolności i wolnego rynku. Krytyczne podejście do papieskich wystąpień uwidoczniło się u Dzielskiego w dyskusji o pojęciu sprawiedliwości i sprawiedliwości społecznej.

Słowa kluczowe: twórczość Mirosława Dzielskiego, nauczanie społeczne Jana Pawła II, liberalizm a chrześcijaństwo, sprawiedliwość społeczna, koncepcja rewolucji ducha, cywilizacja wolności.

Social ideas of John Paul II versus Christian liberalism of Mirosław Dzielski

Abstract: Social teaching of John Paul II was in many ways reflected in the works of Mirosław Dzielski, who was known in literature for attempts to find common ground between liberalism and Christianity. Dzielski's work was inspired by the papal teaching in discussing issues of human labour, freedom and the free market. A critical approach to the papal speeches was revealed in Dzielski's discussion about the concept of justice and social justice.

Keywords: Mirosław Dzielski's work, the social teaching of John Paul II, liberalism versus Christianity, social justice, the concept of revolution of the spirit, the civilization of freedom.

PAWEŁ ANTOSZAK

Zróżnicowanie wynagrodzeń w gospodarce narodowej w Polsce

Zarys treści: Celem artykułu jest przeprowadzenie analizy i oceny zróżnicowania wynagrodzeń według działów gospodarki narodowej w Polsce w latach 2006–2011. Do tego wykorzystane zostaną dane o przeciętnych miesięcznych nominalnych wynagrodzeniach brutto, o różnicach przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w porównaniu do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce oraz o dynamice wzrostu przeciętnych miesięcznych nominalnych wynagrodzeniach brutto w latach 2006–2011.

Słowa kluczowe: zróżnicowanie, wynagrodzenia, płace, sfery i działy, gospodarka narodowa, gospodarka rynkowa, pracownik, pracodawca, państwa.

Disparity of salaries in national economy in Poland

Abstract: Conducting of analysis is purpose of article and estimates of disparities of salaries according to sections of national economies in Poland in years 2006–2011. Take advantage become in this purpose about average month nominal salaries data gross, about average differences of month salaries in comparison for average month reward in Poland gross and about dynamics of average month nominal incrementation in years salaries gross 2006–2011.

Keywords: disparity, wages, salaries, spheres and they happened, national economy, market economy, employee, employer, states.

STANISŁAW DOROBEK
ARLETA KOWALEWSKA

Szanse i zagrożenia rozwoju polskiej gospodarki

Zarys treści: Wyjściowe założenie, na pewno upraszczające (a być może nawet heroiczne – jeśli odwołamy się do słynnej brytyjskiej ekonomistki Joan Robinson), ale czyniące wywód bardziej klarownym, sprowadza się do stwierdzenia, że mówienie o przyszłości w tych turbulentnych czasach jest obarczone wyjątkowo sporą dozą niepewności. Dlatego też w konstrukcji myślowej stanowiącej podstawę naszej publikacji pomijamy scenariusze skrajne, takie jak głęboki, kilku-, a nawet kilkunastoletni przedłużający się kryzys gospodarki globalnej czy rozpad strefy euro. Skoncentrujemy się natomiast na scenariuszach umiarkowanych, zakładających pewną przewidywalność przyszłych wydarzeń i możliwość – choćby nawet w ograniczonym zakresie – ekstrapolacji dotychczasowych tendencji rozwojowych.

Słowa kluczowe: kryzys gospodarki globalnej, tempo wzrostu gospodarczego, recesja transformacyjna, finanse publiczne, innowacyjność polskiej gospodarki.

Opportunities and risks of the Polish economy development

Abstract: By way of introduction to the first lecture I will present the basic assumptions, accepted definitions and conditions for starting my today's speech. The basic premise, somewhat simplified (and perhaps even heroic – that I refer to the famous British economist Joan Robinson), but which make a more clear argument boils down to statement that talking about the future in these turbulent times is subject to exceptionally high degree of uncertainty.

Keywords: global economic crisis, economic growth rate, transformational recession, public finance, innovativeness of the Polish economy.

MAGDALENA GAŚSIOR-MAREK

*Decyzje przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych.
Standaryzacja i różnicowanie działań marketingowych*

Zarys treści: Na decyzje przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych mają wpływ; tendencje zmian zachowań klientów, globalizacja, zmiany kulturowe. Na podstawie tych czynników firmy muszą podejmować decyzje co do standaryzacji lub adaptacji działań marketingowych. Procesy globalizacyjne i zasada swobodnego przepływu ludzi, towarów, idei i informacji sprawiają, że świat ulega procesom spłaszczania - pod niemal każdą szerokością geograficzną możemy nabywać towary i usługi znanych powszechnie korporacji. Ze względu na różnice kulturowe przedsiębiorstwa nie mogą poddać swoich produktów procesowi całkowitej standaryzacji, stąd na lokalnych rynkach nadają im cechy pożądane przez daną społeczność (przykładem mogą być lokalne dania w restauracjach typu fast food). Ponadto coraz częściej w proces tworzenia produktu włączany jest konsument, zjawisko to nazywamy prosumpcją. Dopóki korporacje będą brać pod uwagę różnice kulturowe i zdanie konsumentów, świat nie będzie całkowicie płaski, mimo że systematycznie ulega procesom spłaszczania.

Słowa kluczowe: globalizacja, standaryzacja i adaptacja działań marketingowych, konwergencja kultur, przedsiębiorstwa międzynarodowe, internacjonalizacja działań, płaski świat.

*Decisions of the companies operating in international markets.
Standardization and differentiation of marketing activities*

Abstract: There are some factors affecting international market businesses: clients' changes and their preferences, globalisation and cultural differences. Depending on these factors, companies have to take decisions as to the standardisation and adaptation of the marketing procedures. Globalisation and free movement of people, goods, ideas and information have made the world 'flatter': now everywhere in the world, one can acquire goods and services provided by well-known brands. Due to the cultural differences, companies cannot standardise their products fully, therefore, they are given local market properties to meet the requirements of the local communities (e.g. local dishes in fast food restaurants). Moreover, a consumer is frequently part of the production process: this is called prosumption. As long as the companies take into consideration the cultural differences and the consumer's preferences, the world will not be 'flat', even though it is systematically 'flattening'.

Keywords: globalization, standardization and adaptation of marketing activities, the convergence of cultures, international companies, internationalization of activities, flat world.

GRZEGORZ MICHNIEWICZ

Timeshare – uwagi krytyczne

Zarys treści: Artykuł Timeshare – uwagi krytyczne został poświęcony nowej ustawie (ustawa o timeshare) która, jak się wydaje, wprowadza różnorodne rozwiązania w zakresie tej umowy, w związku z czym powstała potrzeba przedstawienia i spojrzenia na zawarte tam rozwiązania w sposób krytyczny. Oczywiście, w krótkim artykule można zająć się tylko niektórymi aspektami zawartych tam rozwiązań prawnych. Taki też cel przyświecał napisaniu niniejszej pracy. Ustawa reguluje wprawdzie więcej niż tylko umowę o timeshare, bo normuje zagadnienia dotyczące również umów o długoterminowy produkt wakacyjny; umów pośrednictwa w odsprzedaży timeshare lub długoterminowego produktu wakacyjnego oraz umów o uczestnictwo w systemie wymiany, to jednak, właśnie z uwagi na rozległy zakres, konieczne jest ograniczenie się do rozważań wyłącznie o timeshare. Timeshare w ustawie jest definiowana jako umowa, na podstawie której konsument odpłatnie nabywa prawo do korzystania, w okresach wskazanych w umowie, z co najmniej jednego miejsca zakwaterowania, zawartą na okres dłuższy niż rok. Jak z tego wynika, wprowadzono tam rozszerzającą definicję, która za podmiot umowy timeshare uważa nie tylko nieruchomości w całości lub w jej części, ale wszystko, co może być „miejscem zakwaterowania”, dając jednocześnie wyjaśnienie tego pojęcia. Miejsce zakwaterowania to miejsce noclegowe, w szczególności budynek, mieszkanie, pokój lub inne pomieszczenie mieszkalne, w tym znajdujące się na statkach pasażerskich, innych jednostkach pływających, w przyczepach samochodowych, domkach turystycznych lub innych obiektach stałych. W konkluzji artykuł podnosi zalety i wady rozwiązań ustawowych oraz sugeruje postulaty, mające na celu lepsze zrozumienie przez konsumenta istoty timeshare.

Słowa kluczowe: timeshare, przedsiębiorca, konsument, umowa.

Timeshare – critical remarks

Abstract: This article discusses the new law on timeshare, which introduces a variety of contract solutions that require a critical look. The article addresses only some aspects of the legal solutions contained therein. The law regulates more than just a timeshare contract; it also touches the issue of a long-term holiday product contract, a timeshare or long-term holiday product resale, and exchange contracts. However, precisely because of this vast extent of regulations, it is necessary to limit the scope of this article solely to timeshare. The law defines timeshare as

a contract under which a consumer is charged with a payment and acquires the right to use at least one type of accommodation during the periods specified in the contract, for a period of time exceeding one year. As one can see, the definition of accommodation in the contract has been broadened and includes not only a property or its part but everything that can serve as a 'place of accommodation'. Accommodation can refer to a place to stay, especially a building, an apartment, a room or another living space, including also passenger ships and other vessels, caravans, holiday cottages, and other solid objects. In conclusion, the article discusses the advantages and disadvantages of the proposed solutions and gives consumers arguments for a better understanding of the law..

Keywords: timeshare, entrepreneur, consumer, contract.

KILLION MUNYAMA
ARLETA KOWALEWSKA

Współpraca gospodarcza polski z krajami Afryki Subsaharyjskiej – szanse i zagrożenia

Zarys treści: Artykuł poświęcony jest współpracy Polski z krajami Afryki Subsaharyjskiej, a zwłaszcza jej szansom i zagrożeniom z niej wynikającym. W pierwszej części artykułu przedstawiono kilka teorii handlu zagranicznego dla lepszego przedstawienia istoty tematu. Zacytowano merkantylistów, Adama Smitha i Davida Richardo. W dalszej części porównano główne współczynniki charakteryzujące gospodarkę krajów Afryki Subsaharyjskiej z innymi krajami oraz wskazano na potencjał drzemący w tym rejonie świata. Przedstawiono również wkład Polski w pomoc dla państw Afryki Subsaharyjskiej i jej współpracę gospodarczą z wybranymi krajami regionu. W ostatniej części artykułu przedstawiono szanse i zagrożenia wynikające z tej współpracy. Opisano niebezpieczeństwa związane z zadłużeniem publicznym krajów afrykańskich. Zajęto się również przepływem kapitału i pracy jako ważnego elementu współpracy międzynarodowej. Podjęto problem emigracji ludności i wynikające z tego konsekwencje. Zwrócono uwagę na szanse i zagrożenia wynikające z bezpośrednich inwestycji zagranicznych czynionych na Czarnym Lądzie. Ważnym elementem uwzględnionym w artykule jest wpływ BIZ na bilans płatniczy kraju goszczącego i przyjmującego. We wnioskach końcowych wspomniano o roli państwa polskiego w budowie bezpiecznych relacji pomiędzy inwestorami z tego kraju i z krajów Afryki Subsaharyjskiej.

Słowa kluczowe: współpraca gospodarcza, teorie handlu międzynarodowego, Afryka Subsaharyjska, przepływ pracy, Bezpośrednie Inwestycje Zagraniczne, przepływ technologii i wiedzy, bilans płatniczy, surowce naturalne, program Go Africa.

The economic cooperation of Poland and African Sub-Saharan countries – opportunities and threats

Abstract: The paper is dedicated to Polish economic cooperation with Sub-Saharan African countries, with emphasis on the opportunities and threats that result from it. The first part presents a few theories related to international trade. Theories of Adam Smith and David Richardo are evidently scrutinized for the better presentation of the subject matter. Main indicators and factors characterizing the economies of Sub-Saharan African countries today determine the opportunities and treats that result

from the cooperation. The paper include threats related to the public debt of African countries. The paper tackles capital flow and labour flow as important elements of international cooperation. The problem and consequences of emigration are clearly referred to. The opportunities and threats resulting from FDI (Foreign Direct Investment) inflow to Africa are indicated. The paper also handles the issue concerning the influence of FDI on balance of payments in the cooperating countries. In the concluding remarks it is emphasized that there is a role for Poland in establishing secure relations between investors from both parties.

Keywords: economics cooperation, theories of international trade, Sub-Saharan Africa, labour movement, Foreign Direct Investment, technology and know-how transfer, balance of payments, natural resources, Go Africa programme.

KAROLINA MUZYCZKA

Ekonomia społeczna w kreowaniu polityki lokalnej i powiatów

Zarys treści: W Polsce ekonomia społeczna umiejscowiona jest pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym. W założeniu ma ona przeciwdziałać interwencjonizmowi państwowemu oraz wskazać na szereg działań, które mogą zostać zainicjowane oddolnie, nakłaniać instytucje publiczne do częstszego stosowania w praktyce konstytucyjnej zasady subsidiarności. Pojęcie ekonomii społecznej odnosi się do nauki zajmującej się poszukiwaniem odpowiedniej formy, która mogłaby wypełnić lukę pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym, bazując na polityce społecznej wypracowanej już w pewnej mierze przez tzw. trzeci sektor. Forma ta powinna uzupełniać działania trzeciego sektora, a także wspomagać dalsze inicjatywy oddolne, zmierzające do aktywizacji tej części społeczności, która pozbawiona jest inicjatywy czy możliwości uczestniczenia w życiu społecznym i publicznym. W publikacji tej przedstawiano stopień wykorzystania dostępnych narzędzi rozwoju przez władze lokalne (gminy) i niejednakowy poziom oddziaływania władz lokalnych na przebieg procesów rozwojowych.

Słowa kluczowe: ekonomia społeczna, przedsiębiorstwo społeczne, sektor ekonomii społecznej, instrumenty rozwoju lokalnego.

Social economy in creation of local policy and second-level local governments

Abstract: The social economy in Poland is positioned between the public and private sectors. The idea is to overcome state-interventionism and indicate the number of actions that can be initiated at grassroots level, and to urge public institutions to use the constitutional principle of subsidiarity more often in practice. The concept of social economy refers to the field involved in the search for the appropriate form, which could fill in the gap between the public and private sectors based on the social policy that has been developed to a certain extent by "Third sector". This form should complement the activities of the third sector, as well as further support grassroots initiatives aimed at activating the parts of the community, which is devoid of initiative or opportunities to participate in social or public life. This publication focuses on the degree of utilization of the available development tools by local authorities (municipalities) and on uneven impact of local authorities in the course of development processes.

Keywords: social economy, social enterprise, social economy sector, the instruments of local development.

ANDRZEJ POTOCZEK
MAŁGORZATA WIŚNIEWSKA

Idea modernizacji województwa kujawsko-pomorskiego – zagadnienia teorii i praktyki

Zarys treści: Szanse i możliwości modernizacji, a także kształtowania długookresowej pozycji konkurencyjnej regionu zależą od zdolności adaptacyjnej podmiotów gospodarczych, jak i od wielu innych kluczowych czynników wewnętrznych charakteryzujących jednostkę terytorialną. Sprostanie rosnącym wymaganiom modernizującego się społeczeństwa staje się współcześnie wyzwaniem i bodźcem rozwojowym, co będzie wymagało aktywnej polityki inwestycyjnej, prowadzonej głównie na szczeblu lokalnym, szerokiego wykorzystania potencjału społecznego, jak też podjęcia działań zdolnych do zaspokojenia rosnących potrzeb i aspiracji mieszkańców. Proces modernizacji regionu mający stanowić główny obszar działań na rzecz poprawy jego pozycji konkurencyjnej powinien wynikać z przyjętej strategii rozwoju regionalnego jako najważniejszego dokumentu planistycznego określającego kierunki rozwoju województwa. Dlatego też podstawowym założeniem strategii rozwoju województwa do 2020 r. powinno być określenie jej jako strategii modernizacji, przy założeniu, że proces modernizacji należy rozumieć jako przebudowę i zasadnicze przyspieszenie, które mogą być związane ze zmianą profilu społeczno-gospodarczego województwa, wydobywaniem walorów do tej pory słabo eksponowanych albo nieuważanych za „lokomotywy rozwoju”, względnie może wiązać się z wykreowaniem całkiem nowych walorów oraz wizerunku województwa. Dla zapewnienia skuteczności podejmowanych działań oraz kompleksowej realizacji idei modernizacji regionu konieczne jest zapewnienie jak najszerszego udziału partnerów społeczno-gospodarczych. Jest to też ważne z punktu widzenia inicjowania przez samorząd województwa procesu rozwoju lokalnego i regionalnego poprzez wdrażanie idei zarządzania wielopoziomowego, które oznacza uspołecznienie władzy publicznej we wszystkich etapach planowania, programowania i wdrażania polityki rozwojowej oraz zaangażowanie i wykorzystanie kapitału społecznego, co będzie się manifestować wzajemnym zaufaniem i zdolnością do solidarnej współpracy.

Słowa kluczowe: region, modernizacja, strategia, innowacja, zaufanie, partnerstwo, samorząd, rozwój, zarządzanie.

The idea of modernisation of KujawskoPomorskie region – issues of theory and practice

Abstract: Opportunities and possibilities for modernisation and development of long-term competitive position of the region depend on the adaptation capacity of economic entities, as well as of many other internal key factors characterizing territorial unit. Meeting the growing aspirations of a modernizing society has become a challenge and factor stimulating development, which will require an active investment policy, conducted primarily at the local level, the extensive use of social potential, as well as actions able to satisfy the growing needs and aspirations of residents. The process of modernisation of the region seen as a major field of activities leading to improvement of its competitive position should be based on the regional development strategy as the most important planning document determining directions of development of the region. Therefore, the basic assumption of the regional development strategy for years 2014–2020 should be to define it as a modernisation strategy, assuming that the process of modernisation should be understood as a reconstruction and essential acceleration, which can be related to changes of socio-economic profile of the region, extraction of values poorly exposed so far or values not considered as “engines of growth”, or which can be associated with creation of new valuables and image of the region. To ensure the effectiveness of actions undertaken and comprehensive realisation of the idea of regional modernisation it is necessary to ensure the widest participation of socio-economic partners. It is also important from the regional self-government’s point of view which initiates the process of local and regional development by implementing the idea of multilevel management, which means the socialisation of public authorities in all stages of planning, programming and implementing of development policy and involvement and use of social capital which will be manifested by mutual trust and ability to solidary co-operation.

Keywords: region, modernisation, strategy, innovation, trust, partnership, self-government, development, management.

KRZYSZTOF WRÓBEL

Boom inwestycyjny w Afryce Wschodniej – szanse i zagrożenia

Zarys treści: W artykule opisano projekty infrastrukturalne, wykonywane w krajach Afryki Wschodniej przy finansowym udziale Banku Światowego oraz banków chińskich. Dotyczą one głównie budowy i modernizacji sieci kolejowej, ale także budowy rafinerii, lotnisk, rurociągów m.in. Rozbudowa infrastruktury ma służyć przede wszystkim obniżeniu cen transportu towarów handlu zagranicznego omawianych państw. Jest to szansa na przyspieszenie rozwoju gospodarczego regionu, jednak sposób prowadzenia inwestycji niesie ze sobą wiele zagrożeń, m.in. uzależnienia krajów afrykańskich od handlu z Chinami.

Słowa kluczowe: Afryka Wschodnia, kolej, handel zagraniczny, neokolonializm.

The investment boom in East Africa – opportunities and threats

Abstract: This paper describes the infrastructure projects carried out in countries of East Africa with the financial participation of the World Bank and Chinese banks. These projects relate mainly to the building and modernization of the railway network, but also the construction of refineries, airports, pipelines, etc. This infrastructure primarily is designed to reduce the price of transporting goods in foreign trade of those countries. This is an opportunity to accelerate the economic development of the region; however, the conduct of investment entails many risks, including dependence of African countries on trade with China.

Keywords: East Africa, railway, foreign trade, neocolonialism.

LEYLA BABAYEVA

Kryzys w makroekonomii i organizacji

Zarys treści: Artykuł dotyczy problematyki kryzysu na poziomie makro, reprezentowanym przez państwo i na poziomie mikro, reprezentowanym przez organizację. Analizowane są różne typy i przyczyny kryzysów. Pokazane zostały sposoby zarządzania antykryzysowego. Analiza powstała na podstawie współczesnej literatury ekonomicznej.

Słowa kluczowe: kryzys, państwo, organizacja, zarządzanie antykryzysowe.

Crises in Macroeconomics and Organizations

Abstract: The paper concerns a problem of crisis on both levels: macro represented by state and micro, represented by organization. Different types and causes of crises are discussed and analyzed. The ways of anti-crisis management are also shown. The study is based on the contemporary economic literature analysis.

Keywords: crisis, state, organization, anti-crisis management.